

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:1028

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Δυσλειτουργία και τεράστιες χρονικές καθυστερήσεις των διοικητικών υπηρεσιών του ΕΦΚΑ στην υλοποίηση των δημόσιων συμβάσεων.

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 399/15-11-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Χ. Σταρακά, Π. Χρηστίδη και Γ. Μουλκιώτη η αρ. πρωτ. 1434/322/40859/5-11-2024 επιστολή των ΠΕΔΜΕΔΕ-ΠΕΣΕΔΕ-ΣΑΤΕ σχετικά με τα ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων από τις διοικητικές υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την αριθ. Φ.11321/19423/1405/15.12.2014 (Β' 3480) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας επικαιροποιήθηκαν/βελτιώθηκαν οι διατάξεις του Κανονισμού Ασφάλισης του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που αφορούν τον έλεγχο δημοσίων έργων (παρ. 5 άρθρου 39 και παρ. 3 άρθρου 40).

Ειδικότερα:

1. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των δημοσίων έργων και μέχρι την εκκαθάριση, οι καταβλητέες εισφορές δεν πρέπει να υπολείπονται από τις προσδιοριζόμενες από το Ποσοστό Εργατικής Δαπάνης (ΠΕΔ).

Το ΠΕΔ καθορίζεται κατά την απογραφή του έργου με απόφαση Διευθυντή της οικείας Τοπικής Διεύθυνσης e-ΕΦΚΑ, στην οποία ορίζεται το ύψος των εισφορών και ο τρόπος

καταβολής αυτών. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται μετά από έκθεση του αρμοδίου υπαλλήλου της Τοπικής Διεύθυνσης ή μετά από έκθεση της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του e-ΕΦΚΑ ή μετά από γνωμοδότηση του Ανώτατου Τεχνικού Συμβουλίου του e-ΕΦΚΑ, ανάλογα με το ύψος της σχετικής σύμβασης.

Κατά της απόφασης αυτής, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, μπορεί να ασκηθεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 120 του Κ.Α. του τ. Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. ενδικοφανές μέσο της αίτησης θεραπείας ενώπιον της οικείας Τ.Δ.Ε. και στη συνέχεια προσφυγή στα Διοικητικά Δικαστήρια. Πριν την εισαγωγή της υπόθεσης στην Τ.Δ.Ε. και ανεξάρτητα από το αρμόδιο όργανο προσδιορισμού του Π.Ε.Δ., η αίτηση θεραπείας με όλα τα συν/να δικαιολογητικά, καθώς και όσα πρόσθετα στοιχεία ο ενιστάμενος προσκομίσει, αποστέλλονται στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών e-ΕΦΚΑ για επανέλεγχο της υπόθεσης.

2. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ e-ΕΦΚΑ ΓΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ

Με τις διατάξεις της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/51 (Α' 179), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 2676/99 (Α' 1), προβλέπεται ότι:

«Για εργασίες, επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που διεξάγονται για λογαριασμό του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων δημόσιας ή κοινής ωφέλειας και γενικά επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία, μετά από παραχώρηση ή εργολαβία, ως εργοδότες θεωρούνται οι ανάδοχοι ή εργολάβοι. Στις περιπτώσεις αυτές, κάθε υπηρεσία από τις πιο πάνω αναφερόμενες, υποχρεούται πριν από την κάθε εξόφληση ή οποιαδήποτε τμηματική καταβολή χρημάτων, να απαιτεί την προσκόμιση βεβαίωσης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την καταβολή των οφειλόμενων προς αυτό εισφορών ή άλλων συναφών οφειλών. Σε αντίθετη περίπτωση παρακρατεί το αντίστοιχο ποσό και το καταβάλλει απευθείας στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της υπ' αριθ. Φ21/156/20-3-01 ΥΑ (Β' 287), όπως ισχύει, οι οφειλές που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας σε ανάδοχο ή εργολάβο υπαγόμενο στις διατάξεις της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/51 αφορούν:

- Το έργο για το οποίο ζητείται η βεβαίωση.
- Την επιχείρηση του αναδόχου, καθώς και τυχόν υπάρχουσες εργοδοτικές οφειλές για τις οποίες έχει ευθύνη για την εξόφλησή τους.

Στις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις που υπάγονται στις ως άνω διατάξεις έχουν ρυθμίσει την οφειλή της έδρας τους και τηρούν τους όρους της ρύθμισης και δεν υφίσταται οφειλή του συγκεκριμένου δημόσιου έργου, για το οποίο ζητείται η βεβαίωση, χορηγείται Βεβαίωση Οφειλής χωρίς παρακράτηση και χωρίς να ερευνώνται οφειλές από άλλα Δημόσια Έργα.

Αντίθετα, οφειλές από τυχόν ιδιωτικά οικοδομοτεχνικά έργα της επιχείρησης του αναδόχου λαμβάνονται υπόψη. Σε περίπτωση που υπάρχει οφειλή (ρυθμισμένη ή μη) για το έργο, για το οποίο ζητείται η βεβαίωση, χορηγείται Βεβαίωση Οφειλής, στην οποία απεικονίζεται το σύνολο της οφειλής του έργου.

Η αρμόδια Τοπική Διεύθυνση e-ΕΦΚΑ (απογραφής του έργου), πριν από τη χορήγηση της Βεβαίωσης για Είσπραξη Λογαριασμού Δημοσίου Έργου, ερευνά, σύμφωνα με τις 45/2001, 94/2007, 97/2011, 10/2015 Εγκυκλίους του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και το Γενικό Έγγραφο υπ' αριθ. 293814/23.6.2022 του e-ΕΦΚΑ (ΑΔΑ: Ω5ΤΥ46ΜΑΠΣ-ΗΓΓ):

α) Από την πινακίδα παρακολούθησης του έργου, εάν οφείλονται ληξιπρόθεσμες και απαιτητές εισφορές, βάσει των υποβληθεισών Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ για ασφάλιση εργατοτεχνιτών οικοδόμων).

β) Από την πιστοποίηση – λογαριασμό, για την είσπραξη του οποίου ζητείται βεβαίωση:

- Εάν οι εισφορές των υποβληθεισών ΑΠΔ καλύπτουν τις με βάση το Ποσοστό Εργατικής Δαπάνης και την αξία του λογαριασμού προκύπτουσες εισφορές. Σε αντίθετη περίπτωση, προκειμένου να χορηγηθεί βεβαίωση, καταβάλλεται η διαφορά, άλλως χορηγείται Βεβαίωση Οφειλής.
- Εάν έχουν υποβληθεί ΑΠΔ για όλες τις οικοδομικές εργασίες που πιστοποιούνται με τον συγκεκριμένο λογαριασμό, με βάση την ανάλυσή του. Σε αντίθετη περίπτωση συντάσσεται έκθεση ελέγχου, πλήρως αιτιολογημένη και με τον προβλεπόμενο από το άρθρο 38 του Κ.Α. τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ συντελεστή της εργασίας ή των εργασιών, για τις οποίες δεν υποβλήθηκαν ΑΠΔ, υπολογίζεται η εργατική δαπάνη και οι οφειλόμενες εισφορές.

γ) Την επιχείρηση του αναδόχου/εργολάβου, καθώς και τις τυχόν άλλες δραστηριότητες για τις οποίες υφίστανται εργοδοτικές ασφαλιστικές υποχρεώσεις εκ μέρους του.

Οι βεβαιώσεις χορηγούνται για είσπραξη Μερικών ή Τελικών Λογαριασμών του έργου. Ειδικά οι βεβαιώσεις Τελικών Λογαριασμών χορηγούνται οπωσδήποτε μετά την εκκαθάριση του έργου, δεδομένου ότι βάσει αυτών οι ανάδοχοι εξοφλούνται από τις αναθέτουσες υπηρεσίες (κυρίου των έργων), τους επιστρέφονται οι κατατεθείσες εγγυητικές επιστολές και γενικά περατώνεται η διαδικασία παρακολούθησης του έργου.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι, σύμφωνα με τα εδάφια β' και γ' της περ. α) του άρθρου 23 του ν. 4611/2019 (Α' 73) «Οι διατάξεις της περ. ε' της παρ. 5 του [άρθρου 8](#) του α.ν. [1846/1951 \(Α' 179\)](#) εξακολουθούν να εφαρμόζονται, όπου απαιτείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, ανεξαρτήτως ποσού. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον δικαιούχο στους διενεργούντες την πληρωμή ή την εξόφληση του τίτλου, κατά την πληρωμή ή την εξόφλησή του». Περαιτέρω, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της υπ' αριθ. 15435/913/23.4.2020 ΥΑ (Β' 1559) προβλέπεται, αντίστοιχα, ότι: «Η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας e-Ε.Φ.Κ.Α. απαιτείται στις ακόλουθες

περιπτώσεις:... Οι διατάξεις του εδαφίου ε της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του α. ν. 1846/1951 (Α 179), όπως κάθε φορά ισχύουν, εξακολουθούν να εφαρμόζονται, όπου απαιτείται Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας, ανεξαρτήτως ποσού»

3. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών και την προσκόμιση τελικής πιστοποίησης εργασιών (τελικού λογαριασμού), προσδιορίζεται από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα του e-ΕΦΚΑ η τελική εργατική δαπάνη των εργασιών και ακολουθεί ο, κατά τα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις, έλεγχος για την εκκαθάριση των έργων και τη διεκπεραίωση εκκρεμοτήτων (πλήρης ασφαλιστική τακτοποίηση απασχολουμένων, διεκπεραίωση δηλώσεων απασχολήσεως εργατοτεχνιτών, διεκπεραίωση εκθέσεων επιτόπιων ελέγχων των αρμοδίων οργάνων ή άλλων εκκρεμοτήτων).

Στις περιπτώσεις που οι, με βάση τις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις ή τις Εκθέσεις Ελέγχου Οικοδομικών Έργων, εισφορές υπολείπονται σε ποσοστό έως και 10% αυτών που προσδιορίζονται με βάση την τελική προσδιορισθείσα εργατική δαπάνη (ΠΕΔ), η εκκαθάριση ολοκληρώνεται χωρίς περαιτέρω έλεγχο. Αντίθετα, όταν εντοπίζεται διαφορά σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%, διενεργείται έλεγχος, στον οποίο, πέραν των στοιχείων που προσδιορίζουν τις συνθήκες απασχόλησης και αμοιβής των εργαζομένων στο έργο, συνεκτιμώνται και λοιπά στοιχεία (συμπληρωματικές συμβάσεις, ημερολόγιο έργου, Ε12-e-ΟΙΚΟΔΟΜΩ, φορολογικά στοιχεία, κλπ).

Επισημαίνεται ότι ο σκοπός του καθορισμού Ποσοστού Εργατικής Δαπάνης (ΠΕΔ) για τα Δημόσια Έργα είναι ο προσδιορισμός του μέσου όρου των ασφαλιστικών εισφορών οικοδομοτεχνικών εργασιών, που αρχικά εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν σε συγκεκριμένο Δημόσιο Έργο. Εφόσον πρόκειται για τον «μέσο όρο» είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν έργα που θα έχουν τελικά είτε υψηλότερες είτε χαμηλότερες ασφαλιστικές εισφορές από αυτόν. Αυτό συνιστά την θεμελιώδη διαφορά μεταξύ των Δημοσίων και των Ιδιωτικών Οικοδομικών Έργων, στα οποία καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός των απαιτούμενων ημερομισθίων για την ολοκλήρωσή τους.

Η χρησιμοποίηση του ΠΕΔ κατά τη διάρκεια του έργου αποτελεί βασική παράμετρο της ελεγκτικής δράσης των αρμόδιων Τοπικών Διευθύνσεων e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να εντοπίσουν τυχόν παραβατικές συμπεριφορές και να προβούν – κατά προτεραιότητα – σε αντίστοιχους ελέγχους. Εφόσον, κατά την εκκαθάριση του δημοσίου έργου (δηλαδή με τον τελικό λογαριασμό) οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί βάσει του ΠΕΔ, υπερβαίνουν αυτές των υποβληθεισών ΑΠΔ αυτού, ο Ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει και να λάβει τις επιπλέον αχρεώστητα καταβληθείσες εισφορές, εφόσον – κατόπιν ελέγχου – η αρμόδια Τοπική Διεύθυνση e-ΕΦΚΑ επιβεβαιώσει την ορθότητα του περιεχομένου των υποβληθεισών ΑΠΔ.

Σημειώνεται, επίσης, ότι η αρμόδια υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ, θεωρεί αναγκαία την τήρηση του Ποσοστού Εργατικής Δαπάνης στα Δημόσια Έργα, καθώς θεωρεί ότι αποτελεί βασικό και χρήσιμο εργαλείο για την παρακολούθηση της ορθής και πλήρους ασφαλιστικής τακτοποίησης των απασχοληθέντων σε αυτά εργατοτεχνιτών οικοδόμων, ειδικά στα στάδια που αφορούν την εξέλιξη κάθε έργου, πριν από την εκκαθάρισή του.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ